



RAN-1808060101010001

M.Com. (Sem. I) Examination November - 2025
Economics of Growth, Development and Planning - 101

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) પ્રશ્નની જમણી બાજુએ દર્શાવેલ આંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
Figures on the right side indicate full marks of the question.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- પ્ર.1. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (10)**
1. આર્થિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
 2. મહિલા સંબંધિત વિકાસ આંક એટલે શું?
 3. માનવ સંસાધન વિકાસ એટલે શું?
 4. ખાનગીકરણની તરફેણની મુખ્ય દલીલો જણાવો.
 5. 'ઔદ્યોગિક અનામત દળ' નો શો અર્થ થાય ?
- પ્ર.2. “પ્રકૃતિ સાથે સુમેળ સાધતો વિકાસ એટલે અવિરત વિકાસ” - આ વિધાન તપાસો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર.2. કાર્લ માર્ક્સનો આર્થિક વૃદ્ધિ અંગેનો સિદ્ધાંત સમજાવી તેનું મૂલ્યાંકન કરો. (13)**
- પ્ર.3. માનવ મૂડી તથા માનવ વિકાસના ખ્યાલો સમજાવી આર્થિક વિકાસમાં તેની ભૂમિકા સમજાવો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર.3. વૈશ્વિકરણ એટલે શું? વૈશ્વિકરણથી ભારતીય અર્થતંત્રને થનાર લાભ અને ગેરલાભની ચર્ચા કરો. (13)**
- પ્ર.4. નીચેના માંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. (14)**
1. આર્થિક વિકાસના નાણાંકીય નિર્દેશકો
 2. એડમ સ્મિથના આર્થિક વૃદ્ધિ સંબંધી વિચારો
 3. મહિલા સશક્તિકરણ અંગેનું માપ
 4. આર્થિક પદ્ધતિના અભ્યાસનું મહત્વ

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer in brief. (10)**
1. Differentiate economic growth and economic development.
 2. What is Gender related development index?
 3. What is human resource development?
 4. State the main arguments in favour of privatization.
 5. What is meant by industrial reserve army?

Q.2. “Sustainable development means environment friendly economic development.” - (13)
Examine the statement.

OR

Q.2. Explain Prof. Karl Marx’s theory of economic growth and evaluate it. (13)

Q.3. Explain the concepts of human capital and human development and their role (13)
in economic development.

OR

Q.3. What is globalization? Discuss the advantages and disadvantages of globalization (13)
to Indian Economy.

Q.4 **Write a short notes on any two.** (14)

1. Monetary indicators of economic development.
 2. Adam Smith's thoughts on economic growth.
 3. Gender Empowerment Measure.
 4. Importance of the study of Economic System.
-